

ประวัติความเป็นมา

ความเป็นมา

ในอดีตการขนถ่ายและจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำเค็มของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน มีศูนย์รวมอยู่ที่ถนนทรงวาด อำเภอสัมพันธวงศ์ การจำหน่ายสัตว์น้ำจืดมีศูนย์รวมอยู่ที่หัวลำโพง ริมคลองผดุงกรุงเกษม สถานที่ทั้งสองแห่งดังกล่าวคับแคบและสกปรก ทำให้การดำเนินธุรกิจไม่สะดวก ในปี พ.ศ. 2491 องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้ส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาศึกษาภาวะการประมงของประเทศไทยตามคำร้องขอรัฐบาล ซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้เสนอว่าระบบตลาดปลาที่มีอยู่เดิมยังขาดหลักการดำเนินงานทางวิชาการและขาดการส่งเสริมในด้านสังคมและเศรษฐกิจ สมควรที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในด้านต่าง ๆ 6 ประการ ดังนี้

1. บริการเกี่ยวกับการขนส่งสัตว์น้ำไปสู่ตลาด (การขนส่ง)
2. บริการเกี่ยวกับการเก็บสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา (ห้องเย็น)
3. การจัดระบบประมงสินค้าสัตว์น้ำ (ตลาดกลางหรือสะพานปลา)
4. จัดองค์การให้ชาวประมงกู้ยืมเงินทุนและออมสิน (สินเชื่อการเกษตร)
5. บริการเกี่ยวกับให้สินเชื่อเครื่องมือและอุปกรณ์การประมง (เครื่องมือและอุปกรณ์การประมง)
6. บริการเกี่ยวกับการส่งเสริมการประมง แนะนำทางวิชาการและอื่น ๆ ตลอดจนบริการ เกี่ยวกับการเจ็บป่วย (วิชาการและสวัสดิการ)

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจการประมงด้านการตลาด กรมประมงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการเสนอรัฐบาล เมื่อรัฐบาลรับหลักการและเห็นชอบให้ดำเนินการแล้ว กรมประมงจึงได้เริ่มงานในการก่อสร้างสะพานปลาของรัฐขึ้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลยานนาวา อำเภอยานนาวา จังหวัดพระนคร ในปี พ.ศ. 2492 ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. 2496 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2496 อันเป็นกฎหมายในการจัดตั้งองค์การสะพานปลา องค์การสะพานปลาจึงได้ถือกำเนิดตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

การจัดตั้งองค์การสะพานปลาเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. 2496 และจัดอยู่ในกลุ่มเกษตรกรรมและพาณิชย์กรรม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมการประมง
2. จัดดำเนินการ หรือควบคุม และอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา
3. จัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง
4. จัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง

21 มกราคม 2560
64 ปี องค์การสะพานปลา

นับแต่องค์การสะพานปลาได้รับการจัดตั้งเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2496 เพื่อจัดระเบียบการประกอบกิจการค้าสัตว์น้ำในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มีการขยายการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยการก่อสร้างท่าเทียบเรือประมงตามชายฝั่งทะเลทั้งในภาคใต้และภาคตะวันออก รวมถึงการจัดให้มีตลาดกลางค้าสัตว์น้ำหรือสะพานปลา ในพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำที่สำคัญ จนถึงปัจจุบัน องค์การสะพานปลาเปิดให้บริการสะพานปลารวม 4 แห่ง และท่าเทียบเรือประมงอีก 14 แห่ง ตลอดแนวชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน นอกจากนี้ยังได้มีการขยายบทบาทการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาการประมงอีกหลายประการ ทั้งในด้านการให้สินเชื่อเพื่อจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การประมง และให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันประมง ชุมชนประมง เพื่อส่งเสริมฐานะและสวัสดิการของชาวประมง เป็นต้นงานอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งองค์การสะพานปลาให้ความสำคัญ ได้แก่ การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพประมง ไม่ว่าจะเป็นโครงการช่วยเหลือลดราคาน้ำมันให้ชาวประมง (น้ำมันม่วง) โครงการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูปให้กับกระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์) การจัดให้มีจุดตรวจสอบคุณภาพสินค้าสัตว์น้ำเบื้องต้น เพื่อป้องกันการใช้สารปนเปื้อนต่าง ๆ ในสินค้า สัตว์น้ำ รวมถึงการปรับปรุงสุขอนามัยสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลาให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อควบคุมคุณภาพสินค้าสัตว์น้ำ ช่วยให้คนไทยได้บริโภคสินค้าสัตว์น้ำที่สด สะอาด และการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำไปจำหน่ายในตลาดโลก เป็นที่ยอมรับของประเทศผู้นำเข้า ไม่ประสบปัญหาการกีดกันทางการค้า

หากจะกล่าวโดยรวมแล้ว องค์การสะพานปลาได้พัฒนาบทบาทของตนเองจากการเป็นเพียงกลไกส่วนหนึ่งในธุรกิจค้าสัตว์น้ำ ให้สามารถเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นที่ยึดพิงให้กับชาวประมง ในฐานะองค์กรของรัฐที่มีความผูกพันใกล้ชิดกับชาวประมงมากที่สุดองค์กรหนึ่ง สำหรับทิศทางในอนาคต องค์การสะพานปลามีเป้าหมายที่จะดำเนินงานไปในเชิงธุรกิจให้มากขึ้น ทั้งนี้นอกเหนือจากจะเป็นการสร้างรายได้เพิ่มเติมแล้ว องค์การสะพานปลายังมุ่งหวังที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้ธุรกิจประมงมีการพัฒนาและเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยยังคงไม่ทอดทิ้งภารกิจหลักที่ได้รับมอบหมายนับแต่วันก่อตั้งองค์การสะพานปลาจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้อาชีพประมงเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง ยั่งยืน สร้างรายได้ให้กับประชาชนและประเทศชาติตลอดไป